

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА

ПІВТОРАК ВОЛОДИМИР ВАСИЛЬОВИЧ

УДК 801.6 + 821.161.2Фед1/7.08

ПОЕТИКА ВІРШОВАНИХ ТВОРІВ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА

10.01.06 – теорія літератури

АВТОРЕФЕРАТ

дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата філологічних наук

Тернопіль – 2009

Дисертацією є рукопис.

Робота виконана на кафедрі української літератури Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, Міністерство освіти і науки України.

Науковий керівник: доктор філологічних наук, професор
Бунчук Борис Іванович,
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, декан,
професор кафедри української літератури.

Офіційні опоненти: доктор філологічних наук, професор
Ткаченко Анатолій Олександрович,
Київський національний університет
імені Тараса Шевченка,
професор кафедри теорії літератури
та компаративістики;

кандидат філологічних наук, доцент
Підпалій Андрій Володимирович,
Київський славістичний університет,
доцент кафедри теорії літератури
та компаративістики.

Захист відбудеться „7” травня 2009 року о 11.00 годині на засіданні спеціалізованої вченої ради К 58.053.02 у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка за адресою: 46027, м. Тернопіль, вул. М. Кривоноса, 2.

Із дисертацією можна ознайомитись у бібліотеці Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка за адресою: 46027, м. Тернопіль, вул. М. Кривоноса, 2.

Автореферат розісланий „6” квітня 2009 р.

Учений секретар
спеціалізованої вченої ради

М. Б. Лановик

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми дослідження. Важливим складником сучасного літературознавчого дискурсу постають дослідження у сфері поезики. Провідні вчені цієї сфери (Б. Бунчук, Б. Іванюк, І. Качуровський, Н. Костенко, М. Сулима, Н. Чамата та ін.) продовжують свої наукові студії в найрізноманітніших галузях поезики. Зокрема, вийшли друком такі праці: „Образне слово в літературному творі. Питання теорії художніх тропів” (1960), „Література як мистецтво слова. Деякі принципи літературного аналізу художньої мови” (1965), „Етюди про поезику Шевченка” (1990) М. Коцюбинської, „Віршування в українській літературі” (1962), „Ритміка Шевченка” (1967), „Від класичних нормативів до верлібру” (1980) Г. Сидоренко, „Рима. Ритмічні засоби українського вірша” (1965) В. Ковалевського, „Поетика Павла Тичини: Особливості віршування” (1982), „Українське віршування ХХ століття” (1993, перевид. – 2006), „Микола Бажан. Життя. Творчість. Особливості віршостилістики” (2003) Н. Костенко, „Метрика”, „Ритміка”, „Строфіка”, „Основи аналізу мовних форм (стилістика)” І. Качуровського (всі – 1994), „Метафора и литературное произведение” (1998) Б. Іванюка, „Віршування Івана Франка” (2000) Б. Бунчука, „Ліричний універсум Івана Франка: горизонти поезики” (2003) В. Корнійчука, статті Н. Чамати та М. Сулими про українську версифікацію тощо.

Літературна постать Ю. Федьковича неодноразово ставала об’єктом наукових досліджень. До питань життя і творчості поета зверталися, зокрема, Г. Гуць, Б. Дідицький, М. Драгоманов, М. Євшан, Д. Загул, М. Зеров, Л. Ковалець, А. Коржупова, Д. Лукіянович, О. Маковей, Б. Мельничук, М. Нечиталюк, М. Пазяк, М. Пивоваров, І. Пільгук, Ф. Погребенник, О. Романець, Леся Українка, І. Франко, М. Шалата, М. Юрійчук та ін. Така увага цілком виправдана і закономірна: Ю. Федькович, безсумнівно, відіграв надважливу роль у розвитку національної культури на західноукраїнських землях, ставши найвидатнішим письменником до появи в літературному житті І. Франка, а на Буковині, де він народився, прожив значну частину свого життя і працював, його знають і дотепер величають Буковинським Кобзарем, Буковинським Соловієм.

Отже, в науці набули достатньо чіткого окреслення аспекти життєво-творчого шляху митця, його ролі у суспільно-духовному житті краю. Поетичний доробок автора неодноразово був предметом наукових студій в ідейно-тематичному зрізі, натомість ґрунтовних досліджень поезики Ю. Федьковича майже немає.

Про поетичну творчість Ю. Федьковича написано кілька кандидатських дисертацій, десятки статей. Однак ці дослідження, по-перше, написані 30-40 років тому, а по-друге, цілісної картини поезики митця не дають. Тож давно назріла потреба спеціального дисертаційного дослідження поезики віршованих творів Ю. Федьковича, що дало б змогу, з одного боку, перевести дискусію щодо поетичного таланту і вправності митця у більш об’єктивну, наукову площину, а з іншого – поклало б початок аналогічним дослідженням, присвячених іншим поетам, і сприяло б ширшим

науковим узагальненням. Наша праця є спробою заповнити цю прогалину в українському літературознавстві.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційне дослідження виконане як складова частина комплексної теми „Актуальні питання української літератури кінця XIX – XX століть і літературний та фольклорний процес на Буковині” (номер державної реєстрації 0102U006600), вивченням якої займається кафедра української літератури Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Тему дисертаційного дослідження затверджено Вченою радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (протокол № 1 від 23 лютого 2006 року).

Мета дослідження полягає у з'ясуванні особливостей розвитку віршової майстерності Ю. Федьковича щодо визначених елементів поетики (тропи, поетичний синтаксис, фоніка, версифікація).

Реалізація мети передбачає розв'язання таких **завдань**:

– проаналізувати наукову літературу, пов'язану з дослідженням елементів поетики віршованих творів Ю. Федьковича;

– дослідити поетичну спадщину буковинця щодо функціонування в ньому тропів, стилістичних фігур, елементів фоніки та віршування;

– з'ясувати, як змінювався поетичний почерк митця впродовж його життя;

– визначити роль сторонніх впливів на поезію Ю. Федьковича в аспекті поетики.

Об'єкт дослідження: поетика віршованих творів Ю. Федьковича.

Предметом дослідження є тропова структура, поетичний синтаксис, звукова організація та елементи віршування (метрика, ритміка, строфіка і римування) у поетичних творах Ю. Федьковича, написаних українською мовою.

Теоретично-методологічною основою дослідження стали наукові праці українських та зарубіжних учених, присвячені поетиці віршованих творів. Зокрема, публікації М. Бондаря, Б. Бунчука, О. Галича, М. Гіршмана, Р. Гром'яка, М. Гаспарова, В. Жирмунського, Б. Іванюка, І. Качуровського, Г. Клочека, В. Ковалевського, Н. Костенко, М. Коцюбинської, В. Ніньовського, Г. Сидоренко, А. Ткаченка, Б. Томашевського, В. Холшевнікова, Н. Чамати, Б. Якубського та ін.

Методи дослідження зумовлені метою і завданням наукової праці, об'єктом дослідження і мають комплексний характер: у роботі застосовано формальний і порівняльний методи дослідження, статистичні прийоми та методи кількісної обробки.

Наукова робота характеризується кількома **аспектами новизни**:

1. Дослідження є першою в українському літературознавстві спробою проаналізувати всю україномовну поетичну спадщину Ю. Федьковича щодо елементів поетики.

2. Вперше комплексно (одночасно на різних рівнях) простежено зміни у творчій манері Ю. Федьковича в діахронічному аспекті.

3. Модифіковано періодизацію поетичної творчості Ю. Федьковича, запропоновану І. Франком. І хоча вона не позбавлена певної суб'єктивності, та допомагає простежити творчу еволюцію письменника і дає аргументовану відповідь на закиди щодо епігонства Федьковича.

4. Продемонстровано різноаспектний аналіз поезики (тропи, стилістичні фігури, фоніка, версифікація).

5. Уведено поняття „частотний коефіцієнт” (ЧК) – відсоткове відношення конкретного поетичного елемента до загальної кількості рядків. Це дає можливість порівнювати складові елементи поезики в окремі періоди творчості автора та робити об'єктивні висновки.

Теоретичне значення одержаних результатів полягає в увиразненні уявлень про особливості поезики віршованих творів Ю. Федьковича, а також про багатовимірність його поетичної майстерності.

Практичне значення результатів роботи пов'язане з можливістю застосувати великий за обсягом та різноаспектний статистичний матеріал, теоретичні висновки й узагальнення при викладанні курсу „Історія української літератури другої половини ХІХ століття” та „Вступ до літературознавства”. Отримані результати є вдячним матеріалом для розробки нових спецкурсів, пов'язаних з літературним процесом на західноукраїнських землях, конкретно – з вивченням творчості Ю. Федьковича; спецкурсів з теорії літератури для студентів вищих навчальних закладів, і в підготовці дисертаційних, магістерських та дипломних робіт.

Особистий внесок дисертанта. Виявлення та опис елементів поезики віршованих творів Юрія Федьковича виконані дисертантом самостійно. Праць у співавторстві немає.

Апробація основних положень дисертації. Дисертаційне дослідження обговорено і схвалено на засіданні кафедри української літератури Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (протокол № 2 від 30 вересня 2008 року). Основні положення та результати дослідження викладено у п'ятьох доповідях на науково-практичних конференціях: Всеукраїнській конференції „Актуальні питання зарубіжної літератури та теорії літератури” (Чернівці, 2002), Міжнародній науковій конференції „Василь Сімович – особистість, науковець, громадянин” (Чернівці, 2005), II Міжнародній науково-практичній конференції „Сучасні наукові дослідження – 2006” (Дніпропетровськ, 2006), Міжнародній науковій конференції „Українське письменство Буковини в загальнолітературному контексті” (Чернівці, 2007) та Міжнародній науковій конференції „Криза теорії” (Чернівці, 2007).

Публікації. За темою дисертаційного дослідження опубліковано 9 наукових статей, із них 7 надруковано у збірниках, що входять до затвердженого ВАК України переліку наукових фахових видань.

Структура роботи. Дисертація складається зі вступу, чотирьох розділів з підрозділами, висновків та списку використаних джерел (172 найменування). Загальний обсяг роботи – 200 сторінок, основний текст викладено на 184 сторінках.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ ДИСЕРТАЦІЇ

У „**Вступі**” охарактеризовано стан наукової розробки обраної теми, визначено її актуальність та наукову новизну, сформульовано мету, завдання, об’єкт і предмет дослідження, окреслено теоретико-методологічну базу, наукову новизну, теоретичне і практичне значення роботи, подана інформація про апробацію та публікації за темою дисертаційного дослідження, а також обумовлено обсяг і структуру роботи.

У *першому розділі* – „**Вивчення поетики віршованих творів Юрія Федьковича. Періодизація поетичної творчості письменника**” – з великої кількості наявних дефініцій щодо терміна „поетика” виокремлено найбільш релевантне для нашої роботи: поетика – це частина літературознавства, що вивчає конкретні сегменти теорії літератури; виділено складові частини поетики, які стали базисом дисертаційного дослідження.

Підрозділ 1.1. – „*Вивчення поетики віршованих творів Юрія Федьковича*” – презентує огляд праць, присвячених питанням поетики віршованих творів Юрія Федьковича, починаючи з перших згадок, у яких лише принагідно йдеться про окремі риси поезій буковинця, завершуючи розлогіми статтями, в яких елементи поетики розглянуто досить ґрунтовно. Приміром, часто дослідники характеризували віршування поета, його строфіку та римування, неодноразово мовилося і про ритміку, де, попри позитивні відгуки про народнопісенну основу ранніх віршів поета, акцентується також і на наслідуванні Т. Шевченка. Зауважимо, що вплив творчої спадщини Кобзаря на вірші Ю. Федьковича вчені-літературознавці нерідко перебільшували.

Значну цінність становлять праці, присвячені огляду поетичних жанрів митця, передусім – монографія М. Бондаря „Поезія пошевченківської епохи. Система жанрів” (1986). З-поміж інших жанрів найбільше уваги приділено Федьковичевим сонетам. У науковій літературі схарактеризовані також тропи та фігури віршованих творів поета.

Звертаємо також увагу на дослідження німецькомовних творів поета, до яких зверталися Ц. Рожковський, М. Пазяк, але найбільш показовою щодо висвітлення поетики видається праця Г. Гуць „Юрій Федькович і західноєвропейська література” (1985). Дослідниця прагне уникати ярликів та категоричних суджень; висловлені нею тези належно проілюстровані, до того ж вона проаналізувала весь наявний німецькомовний матеріал.

Однак, незважаючи на значну кількість досліджень різних аспектів творчості Ю. Федьковича, аналіз поетики на сьогодні залишається фрагментарним. За справедливим зауваженням дослідників, „коли літературознавець скрупульозно препарує художню тканину

твору, в кожен конкретний момент, тримаючи перед нашими очима котрийсь із компонентів його мікроструктури, для нас, безумовно, очевидно, правильний чи ні висновок, що його робить дослідник”¹.

У підрозділі 1.2. – „Періодизація поетичної творчості Юрія Федьковича” – розглянуто існуючі періодизації творчості Ю. Федьковича, звернено увагу на їх зручність при аналізі саме поетичної творчості митця. За основу було взято періодизацію, запропоновану І. Франком у виданих ним „Писаннях Осипа Федьковича”, яка виглядає достатньо аргументованою і виваженою. Хоча довелося врахувати деякі моменти: найперше, мова йде про вірші, які Франко зараховував до 1867 – 1868 рр. і які вважав новою фазою в розвитку його творчості. Дослідник, зокрема, зауважував: „Манера наслідування Шевченка щезає поступово. Федькович хилиться, з одного боку, до тону народної пісні, з другого боку, до німецьких поетів – Шіллера, Гете та Гейне”². О. Маковей у „Життєписі Осипа Юрія Гординського-Федьковича” (1911) зазначає, що майже всі названі І. Франком поезії належать до тих самих часів, коли буковинець наслідував Шевченка.

Низку уточнень щодо часу написання Ю. Федьковичем своїх віршів наводить В. Щурат у статті „До хронології поетичних творів Ю. Федьковича” (1959). У висновках автор наголошує на тому, що час написання значної кількості поетичних творів Ю. Федьковича остаточно не встановлений, а „періодизація цих творів у найдосконалішому їх виданні, редагованому І. Франком, вимагає перевірки і виправлень, оскільки дані, на яких спирався упорядник видання, іноді виявляються неточними або сумнівними”³.

На основі аналізу україномовних поетичних творів Ю. Федьковича ми виділяємо чотири періоди:

1. *Рання творчість (1859 – 1862 рр.)*. До цього періоду зараховуємо всі україномовні поетичні твори від часу написання першої думки „Нічліг” і включно до появи „Поезій”, редагованих Б. Дідицьким.

2. *Поетична творчість 1862 – 1872 рр.* Зважаючи на те, що ряд творів, дата написання яких і досі не з’ясована, припадає на другий і третій (за І. Франком) періоди, ми вирішили об’єднати їх в один. Це найбільший період і в часовому, і в кількісному вимірах.

3. *Поетичні твори періоду „диких дум” (1872 – 1876 рр.)*. Сюди зараховуємо вірші з укладеної поетом рукописної збірки „Дикі думи”, яку він передав С. Воробкевичу із проханням розпоряджатися нею на власний розсуд.

¹ Ларцев В. От редакторов / В. Ларцев, Р. Шагинян // Проблемы поэтики. – Вып. № 238. – Т. 2. – 1973. – С. 3.

² Франко І. Перше повне видання творів Федьковича / І. Франко // Збір. творів : у 50 т. – К. : Наук. думка, 1982. – Т. 33. – С. 129.

³ Щурат С. В. До хронології поетичних творів Ю. Федьковича. (З додатком одного невідомого листа письменника) / С. В. Щурат // Рад. літературознавство. – 1959. – № 4. – С. 114.

4. *Останній період творчості (1876 – 1888 рр.)*. Цей період характеризується незначною кількістю віршів, написаних українською мовою. Поетична діяльність Ю. Федьковича активізується з 1886 року.

Розгляд поетичної творчості митця через призму ключових життєвих фактів, від яких відбувається зміна світогляду Ю. Федьковича, переконливо ілюструє її динаміку.

У *другому розділі – „Поетика Юрія Федьковича періоду ранньої творчості (1859 – 1862)”* – проаналізовано ранні вірші Ю. Федьковича щодо тропіки, поетичного синтаксису, фоніки та віршування (метрика, ритміка, строфіка, римування); уточнено понятійний апарат, використаний у дисертації.

Ю. Федькович при написанні віршованих творів широко використав тропи: постійним є епітет, з-поміж інших найчастіше з'являються порівняння (ЧК⁴ – 3,9), метафори (ЧК – 3,5) та синекдохи (ЧК – 1,4), частотний коефіцієнт інших (метонімії, сарказму, гіперболи, мейозису) суттєво нижчий.

Найпоширенішими з-поміж поетичних фігур у віршах постають: анафора (ЧК – 3,8), кондублікація (ЧК – 2,7), еліпс (ЧК – 1,8), епізевксис (ЧК – 1,4), плеоназм (ЧК – 1,39), трохи рідше трапляється полісиндетон (ЧК – 1,0) та антитеза (ЧК – 0,8), решта фігур (рефрен, етимологізація, поліптит, традукція, тавтологія, „підкріплення” з синонімічними переліками, градація, риторичні вигуки та запитання, ампліфікація, гіпербатон, амфіболія) трапляється значно рідше, а деякі (епіфора, симплока, епанастрофа, епімона, імпрекація) – спорадично. Постійною фігурою є інверсія.

Коефіцієнт прозорості поетичної мови Федьковича відповідає середньоукраїнському. Поет часто застосовував фонічні засоби увиразнення мови, але здебільшого робив це неусвідомлено, не переслідуючи певну художню мету. Найчастіше з'являються алітерації на -р-, -с-, -л-, асонанси на -а- та -о-.

Досить широко поет використав внутрішню риму (у 31% віршів), вдавався він і до звуконаслідування, причому є приклади усіх трьох його різновидів – фономімесису, ономатофонії та фонопоеї.

Ведучи мову про віршування, зазначимо, що основу метричного репертуару Ю. Федьковича у ранніх віршах складають силабічні розміри: 53,4%, вони не тільки переважають кількісно, а й найбільш різноманітні. Решта припадає на силабо-тонічні (41,3%) та поліметричні конструкції (5,3%).

Серед силабо-тонічних переважає ямб: 74,2% від усіх творів. Найуживаніші ямбічні розміри – п'ятистоповий (52,2%) переважно з „французьким” ритмом, а також тристоповий (30,4%). Решта – це твори з ритмом шестистоповика та один – з ритмом чотиристопового ямба.

⁴ Список умовних позначень (див. на с. 13).

У річищі трискладових розмірів витримано 10,7% творів цього періоду. Власне, всі вони амфібрахічні (Амф4 та Амф4343).

Усі поетичні твори цього періоду мають строфічну будову. Переважають монострофічні (93,3%). Ю.Федькович використав такі строфи: двовірш, катрен, п'ятивірш, шестивірш, семивірш, восьмивірш і десятивірш, найчастіше поет застосовував чотирирядкову строфу (48% від усіх). Із канонічних форм – сонети.

Рима Федьковича переважно точна (83,5%), однограматична (68,2%), трохи більше чверті – рими дієслівні (27,2%).

Автор подав зразки глибоких, різнонаголошених рим, одного разу вдається до омонімічної рими. Є у творчості поета й „кепські” (за висловом Д. Чижевського) рими – це частина тавтологічних і окремі бідні чоловічі рими.

Загалом можемо констатувати високу художню якість ранніх творів Ю.Федьки, що відображено на всіх проаналізованих нами рівнях поетичної системи митця.

Третій розділ – „Особливості Федьковичевої поезії 1862 – 1872 рр.” – відображає найсуперечливіший етап творчості поета – найбільш тривалий у часовому вимірі, і так само найбільш плідний щодо кількості поетичного матеріалу: ведемо мову про 138 різножанрових поетичних творів. У зіставленні з періодом ранньої творчості (а це 75 окремих віршів) кількість не вражає, особливо, коли зважити, що цей період тривав понад десятиліття. Задля об'єктивності враховуватимемо кількість поетичних рядків. А вона становить 9790, що майже у 3,5 рази більше, аніж за перший період. Отже, творча продуктивність (у кількісному плані) залишається приблизно такою ж, як і в ранній період поетичної творчості.

Картина використання тропів виглядає так: частотний коефіцієнт порівняння знижується приблизно на одну п'яту і становить 3,1, метафори – дещо зростає (3,7), але фіксуємо різке зниження частотності синекдохи: тепер вона трапляється втричі рідше (ЧК – 0,5), натомість метонімія з'являється майже втричі частіше (ЧК – 0,8). З'являються не апробовані раніше тропи, зокрема, табу, евфемізм, оксиморон, алегорія, символ. І хоч їх небагато, проте вони суттєво розширюють тропову палітру поета.

Серед фігур поетичного синтаксису, як і в попередній період, найчастіше засвідчено анафору, її частотний коефіцієнт зростає до 4,2. Одними з найбільш уживаних є фігури патетики (ЧК – 2,3). Кондублікація трапляється вдвічі рідше, ніж у ранніх віршах (ЧК – 1,2), аналогічна ситуація із використанням еліпсу (ЧК – 0,8), плеоназму (ЧК – 0,6), полісиндетону (ЧК – 0,4) та антитези (ЧК – 0,4), частотність епізевксису взагалі знижується у три з половиною рази (ЧК – 0,4). З'являються нові фігури, зокрема, анадиплозис, апосіопеза, ретардація, афоризм, хрія.

На звуковому рівні констатуємо традиційний набір алітерацій, використаних автором; щодо асонансів, то тут домінують асонансні рядки на -і-.

Застосування внутрішньої рими зафіксоване в 60% віршів. До звуконаслідування поет майже не вдавався.

У цей період продовжують домінувати силабічні розміри (60,4%), решта – силабо-тонічні (17,6%), поліметричні конструкції (18,9%), логаети (1,9%), дольник (0,6%) та силабо-тонічне наслідування античних структур (0,6%).

Серед силабо-тонічних творів переважає ямб. Окрім наявних раніше, маємо також ямбічний різностоповик Я4343.

Трискладові метри представлені дактилем (Д2, Д24432) та амфібрахієм.

Розмаїття силабічних розмірів зникає, і на перше місце виходить використання „Шевченкового” 14-складовика (69,1% силабічних).

У поліметричних структурах поет використав 10 нових схем.

У цей же час у Федьковича з’являються логаети, дольник та силабо-тонічне наслідування гекзаметра й пентаметра.

Переважають строфічні твори, кількість монострофічних зменшується вдвічі (47,0% від строфічних). З’являється чимало різнострофічних (44,7% від усіх) та астрофічних (15,7%) творів. Новим стало використання шістнадцятирядкової строфи. Канонічні строфи відсутні.

Відсоток точних рим зменшується вдвічі (44,0%), приблизних – зростає втричі (20,4%), неточних – вчетверо (35,6%). Відсоток різнограматичних та дієслівних рим зростає.

В арсеналі поета з’являються складена і навіть міжмовна рими, але суттєво зросла також сфера поширення бідних чоловічих рим.

Неможливо дати однозначну оцінку поетичним текстам Ю. Федьковича, написаних у цей час: з одного боку, вони, безперечно, творені під впливом Т. Шевченка (причому, найбільш відчутні запозичення не стільки на тематичному й лексичному рівнях, як на рівні віршування), з іншого – поет явно прогресує: послуговується великою кількістю не апробованих раніше тропів, фігур, активно збагачує версифікаційний набір засобів (насамперед, щодо строфіки та римування).

У четвертому розділі – „Поетика Юрія Федьковича періоду „диких дум” (1872 – 1876) та особливості його поезії останнього періоду творчості (1876 – 1888)” – йдеться про відносно невелику кількість поетичних творів, адже з 70-х років XIX ст. письменник багато часу віддає громадській та культурно-освітній роботі, виступає оборонцем селян-гуцулів у сервітутових процесах з панами, працює війтом Сторонця-Путилова, інспектором шкіл Вишниччини. Крім того, укладає „Буквар”. У 1872 році львівське товариство „Просвіта” запрошує його на роботу редактором книжок для народу. Через чотирнадцять „чорних” місяців письменник повертається до Сторонця-Путилова, де здебільшого працює над драматичними творами, почасти, над драмою „Довбуш”. У 1876 році Ю. Федькович переїжджає до Чернівців. Через брак необхідного громадсько-культурного оточення, невдачі в особистому житті та інші несприятливі чинники

письменник майже перестає займатися літературною діяльністю і натомість поринає в астрологію.

У підрозділі 4. 1. – „Поетологічні домінанти Юрія Федьковича періоду „диких дум” (1872 – 1876)” – проаналізовано вірші збірки „Дикі думи”. Обсяг поетичних творів Ю. Федьковича цього періоду значно менший, аніж попереднього, проте автор перебуває в постійному пошуку, і, незважаючи на суттєве зменшення кількості віршів, форм і розмірів, усе ж уводить в обіг нові.

Опублікована поетична творчість Федьковича цього періоду складає 41 окремих творів, це 1922 поетичних рядки.

Троповий арсенал Ю. Федьковича зводиться до порівняння (ЧК – 5,5), метафори (ЧК – 3,0) та гіперболи (ЧК – 0,4).

Найпродуктивнішими фігурами в цей період є: анафора (ЧК – 5,5), еліпс (ЧК – 1,4), симілікаденція (ЧК – 1,3), а також традукція (ЧК – 0,9), поліптит (ЧК – 0,8) і підхоплення (ЧК – 0,8).

Як і раніше, найуживанішими у поета є асонанс на -р- та алітерація на -і-. Внутрішня рима наявна у понад половині творів (51,2% віршів). Засвідчено також усі різновиди звуконаслідування.

Ю. Федькович традиційно вживає силабічні розміри найчастіше, щоправда, їх відсоток знизився приблизно на чверть порівняно з попереднім періодом і склав 46,3. Силабо-тонічні розміри становлять трохи менше третини (31,7%), поліметричні конструкції – 19,5%, дольник – 2,5%.

Серед силабо-тонічних переважає ямб, представлений лише Я4 (61,5% від загальної кількості силабо-тонічних) переважно з „архаїчним” ритмом.

У річищі трискладових розмірів (амфібрахію) витримано 38,5% віршів (засвідчено такі розміри: Амф3, Амф4242 та Амф444443).

90,2% віршів – строфічні, з них трохи більше половини (54,1%) – монострофічні, решта (45,9%) – різнострофічні. Автор використав небагато строфічних форм (двовірш, катрен, шестивірш та восьмивірш), проте в цей період уперше застосував такі канонічні строфи, як секстина й октава.

Показник точної та різнограматичної рими дещо знижується і становить відповідно 51,7% та 40,2%. Так само зменшується й кількість дієслівних рим (26,2%).

Застосовував Ю. Федькович також глибокі (зокрема, *іду – біду в-задар – дар, освіть – віть, кочує – чує* тощо) і складені рими (*чому же – оружі, Боже – чого же, я-то – почато, будеш – груди-ж*).

Побільшало бідних чоловічих рим (14,4%).

Вірші періоду „диких дум” відкривають читачам зовсім іншого поета: Ю. Федькович уже повністю звільнився від пут Шевченкового вірша і репрезентує у своїх творах, хоч і сумну та розчаровану, проте яскраву і самодостатню особистість. Напевно, саме зневіра, яка є лейтмотивом

збірки, обмежує пошуки Ю. Федьковичем нових форм і засобів реалізації поезії та суттєво зменшує поетичний арсенал митця.

Підрозділ 4.2. – „Основні аспекти поетики Юрія Федьковича останнього періоду творчості (1876 – 1888 рр.)” – представляє аналіз поезії Юрія Федьковича останнього періоду творчості (1876–1888). Мову ведемо про 13 віршів, що містять 797 поетичних рядів.

Атор застосовує лише три види тропів: порівняння (ЧК – 5,3), метафору (ЧК – 1,9) та синекдоху (ЧК – 0,5).

3-поміж поетичних фігур Ю. Федькович найактивніше застосовує анафору, разом з тим в останній період творчості її частотність знижується майже вдвічі (ЧК – 3,0). Найуживанішими є також симілікаденція (1,6) та поліптит (ЧК – 1,2). Маємо незвичайно високу частотність вживання афоризмів та переказових їх варіантів – хрій (1,8).

Вірші цього періоду містять лише часткову або місцеву алітерацію та асонанс. Внутрішні рими наявні лише у 23% віршів. Звуконаслідування представлено лише ономотофонією.

У цей період на перше місце щодо застосування виходять поліметричні конструкції (38,5%), далі – силабічні поезії (30,8%), дольники (23,1%) та силабо-тонічні вірші (7,7%).

Силабо-тонічні вірші представлені лише тристоповим анапестом. Силабічні твори мають лише ритм восьми- та чотирнадцятискладовика (8686).

Усі поліметричні конструкції віддзеркалюють поєднання двох переважаючих розмірів – Я4 та чотирнадцятискладовика.

Поезії цього періоду строфічні: монострофічних – 38,5%, різнострофічних – 61,5%.

Відсоток точних рим майже не змінюється і становить 50,5%, відсоток різнограматичних дещо зростає – 45,9, а дієслівних – суттєво знижується і складає 16,4. Наявні глибокі рими.

Відсоток бідних чоловічих рим зріс до 21,4. Одноразово використано тавтологічну риму.

Вірші останнього періоду творчості суттєво відрізняються від попередніх. Ю. Федькович змінює основні акценти в поезії: естетизм відходить на другий план, через що кількість застосованих поетичних засобів різко зменшується, зате відтепер характерною рисою його віршів є повчальність і афористичність. Видається, саме в останніх віршах Ю. Федькович сягає вершин майстерності, знаходить „свою” поезію, в якій зумів яскраво передати почуття громадянина, вчителя, митця – вірного сина своєї землі.

У **„Висновках”** узагальнено результати роботи. Було проаналізовано всю україномовну поетичну спадщину майстра, окрім творів, що входили до укладених буковинським поетом співаників: чимало співанок, колядок, маланкових і жовнірських пісень – народні (деякі з них певним чином модифіковані поетом) і репрезентують нам Федьковича-фольклориста; а вірші з циклів „Проскура” або „Руський лірник” являють „роблену” поезію, створену за певними канонами церковної літератури, тож мають ряд характеристик, абсолютно відмінних від інших

ліричних та ліро-епічних рефлексій автора. Ці твори, безперечно, потребують окремого розгорнутого дослідження.

Наведемо дані, що ілюструють зміни у віршовій вправності поета. Щодо порівняння, то його частотний коефіцієнт відповідно до періодів змінюється так: 3,9 – 3,1 – 5,5 – 5,3. Стосовно метафори, зміна коефіцієнтів має такий вигляд: 3,5 – 3,7 – 3,0 – 1,9. Сумарні показники метонімії та синекдохи в ранній період становлять 1,6, у другий – 1,2, в період „диких дум” поет уникає цих тропів, а в останній період звертається лише до синекдохи – 0,5. Показники частотності гіперболи такі: 0,4 – 0,6 – 0,4 – 0, мейозис Ю. Федькович застосовує лише в перших два періоди, його частотність незначна і складає відповідно 0,2 та 0,1, так само несуттєвими є показники іронії, котру подибуємо в поета лише у перших два періоди творчості. Решта виявлених тропів (табу, евфемізм, оксиморон, алегорія, символ) трапляються тільки в поетичних рефлексіях другого періоду творчості, разом з тим їхня частотність близька до нуля.

Кількість стилістичних фігур у нашому дослідженні значно переважає кількість тропів, але через те, що „термінів на позначення різноманітних видів повторів більше, ніж самих цих видів”⁵, простежимо тільки ті фігури, котрі дають найбільш показові результати в динаміці. Отже, у застосуванні поетом фігур відзначаємо кілька тенденцій:

а) поступове зменшення їх частотності: рефрен (0,4 – 0,3 – 0,2 – 0), кондублікація (2,7 – 1,2 – 0,7 – 0,5), епізевксис (1,4 – 0,4 – 0,5 – 0,2), плеоназм (1,3 – 0,6 – 0,4 – 0), полісиндетон (1,0 – 0,4 – 0,3 – 0), хіазм (1,0 – 0,7 – 0,6 – 0), амфіболія (0,4 – 0,2 – 0,3 – 0), антитеза (умовно) (0,8 – 0,4 – 0,2 – 0,4);

б) надмірне застосування або ж уникнення фігури в окремі періоди:

- зростання частотності у другий період фігур патетики (0,4 – 2,3 – 0 – 0), аплікації (0 – 0,2 – 0 – 0) і зменшення використання поліптога (0,6 – 0,2 – 0,8 – 1,2), анаколуфа (0,4 – 0,3 – 0,6 – 0,6), гіпербатона (0,2 – 0,1 – 0,2 – 0,2);

- у другий та останній період творчості спостерігаємо суттєве зниження частотності таких фігур, як етимологізація (0,5 – 0,2 – 0,6 – 0,1) та еліпс (1,8 – 0,8 – 1,4 – 0,6);

- зростання у період „диких дум” частотності анафори (3,8 – 4,2 – 5,5 – 3,0), традукції (0,6 – 0,5 – 0,9 – 0,5) та зниження застосування тавтології (0,3 – 0,2 – 0 – 0,1) і підкріплення (0,4 – 0,3 – 0 – 0,4);

- зниження вжитку в останній період підхоплення (0,8 – 0,8 – 0,8 – 0,5) і надзвичайно висока частотність використання афоризмів та переказових їх варіантів – хрій (0 – 0,1 – 0 – 1,8).

⁵ Ткаченко А. Мистецтво слова : підручник для студентів гуманітарних спеціальностей вищих навчальних закладів / А. Ткаченко. – 2-е вид., випр. і доповн. – К.: ВПЦ „Київський університет”, 2003. – С. 272.

Звуковий рівень не показовий щодо динаміки: хоча до фонічних засобів увиразнення поетичної мови Ю. Федькович звертався в усі періоди творчості, їх застосування не можемо вважати показником віршової майстерності автора.

Конкретні цифри маємо щодо застосування внутрішньої рими: вона з'являється в 30,7% ранніх віршів, 59,7% поетичних творів другого періоду, 51,2% „диких дум” та лише 23,1% поезій останнього періоду творчості. Тут мусимо зважити на те, що в другий – кількісно найбільш плідний і найтриваліший – період творчості маємо чимало великих ліро-епічних полотен, тож наведені показники не відображають справжнього стану речей. Однозначно стверджуємо суттєве зменшення застосування внутрішньої рими в останній творчий період.

До звуконаслідування поет активніше звертається у перший і третій періоди творчості, в другий і останній – утричі рідше. Кількісні показники частотності такі: 1,2 – 0,4 – 1,2 – 0,4.

Основу метричного репертуару Ю. Федьковича впродовж трьох творчих періодів складають силабічні розміри (відповідно 46,7% – 60,4% – 46,3%), решта припадає на силабо-тонічні (41,3% – 17,6% – 31,7%) та поліметричні конструкції (5,3% – 18,9% – 19,5%), у віршах раннього і другого періодів наявні логаети (відповідно 6,7% та 1,9%), другого і третього періодів – дольники (0,6% – 2,5%), у другому періоді є силабо-тонічне наслідування античних структур (0,6%).

Зовсім іншу метричну картину маємо в останній період творчості: на перше місце виходять поліметричні конструкції (38,5%), далі – силабічні вірші (30,8%), дольники (23,1%), і менше за все силабо-тонічних творів (7,7%).

Переорієнтація життєвих поглядів митця відображається й на віршуванні. Якщо в руслі силабо-тоніки у перші два періоди метричний репертуар подібний і в другому тільки певною мірою доповнюється (Я3, Я4, Я5, Я6; Амф4, Амф4343 та відповідно Я4, Я5, Я6, Я4343; Д2, Д24432; Амф4, Амф4343), то в період „диких дум” він змінюється суттєво (Я4; Амф3, Амф4242, Амф444443), а в останній період творчості поет не використовує жодного з апробованих розмірів, натомість вдається до АнЗ.

Про спрощення віршової техніки, звуження метричного діапазону яскраво свідчать твори, позначені силабічним ритмом. Якщо в ранній період творчості Ю. Федькович застосував 17 силабічних розмірів (6- і 5-складовий вірш, 8-складовик, 8- і 7-складовий вірш, 10- і 4-складовий, 10- і 7-складовий, 10- і 8-складовий, 11- і 8-складовий вірші, 12-складовик, 12- і 4-складовий, 12- та 11-складовий вірші, 13-складовик та 14-складовик зі схемою (8+6)2, а також силабічні логаети, зі схемами: 7,7,11,7; 8,8,11,7; 10,4,12,4; 7,7,5,6,7; 8,8,5,6,7), то в другий період – лише 6 (8-складовик зі схемами 4+4 та 5+3, 10-складовий вірш (5+5), 12-складовик з ритмічними схемами 6+6 і 5+7, силабічний вірш зі схемою 12,12,9,9, а також 13-складовик і 14-складовий вірш зі схемами (8+6)2 та 8686), у період „диких дум” – тільки 3 (8-складовик, 8,7-складовий вірш та 14-

складовик зі схемою 8686), а в останній період – 2 (8-складовий вірш та 14-складовик зі схемою 8686).

Показовим для простеження динаміки є римування. Наведемо відсоткові показники щодо періодів: точна рима (83,5% – 44,0% – 51,7% – 50,5%), приблизна (7,3% – 20,4% – 26,5% – 25,3%), неточна (9,2% – 35,6% – 21,8% – 24,2%). Показник різнограматичних рим виглядає так: 31,8% – 44,3% – 40,2% – 45,9%. Серед однограматичних превалюють дієсловні рими. Їх застосування у віршах поета знижується: 40,0% – 26,4% – 26,2% – 16,4%. Найвне збільшення частотності вживання бідних чоловічих рим: 3,9% – 11,4% – 14,4% – 21,4%.

Отримані результати дозволяють чіткіше окреслити постать Ю. Федьковича в загальноукраїнському літературному контексті ХІХ ст., а також доповнюють наше уявлення про стилістичні особливості української поезії цього періоду.

СПИСОК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

ЧК – частотний коефіцієнт; Я – ямб; Д – дактиль; Амф – амфібрахій; Ан – анапест; Дк – дольник; ПК – поліметрична конструкція; а, b, с ... – чоловічі (окситонні) римовані віршові закінчення; А, В, С ... – жіночі (парокситонні) римовані віршові закінчення; а', b', с' ... – дактилічні (пропарокситонні) римовані віршові закінчення; Х, х, х' – неримовані віршові закінчення з чоловічими, жіночими, дактилічними клаузулами; п/сх – позасхемний наголос; неметр. – неметричний рядок.

ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ДИСЕРТАЦІЇ

ВІДОБРАЖЕНІ В ТАКИХ ПУБЛІКАЦІЯХ:

Основні публікації:

1. Півторак В. Віршування Ю. Федьковича 70-х років / В. Півторак // Буковинський журнал. – 2005. – № 4. – С. 202–210.
2. Півторак В. Про форму німецькомовних поетичних творів Юрія Федьковича / В. Півторак // Науковий вісник Чернівецького університету. – Вип. 274–275. Слов'янська філологія. – Чернівці : Рута, 2005. – С. 109–113.
3. Півторак В. Віршування Ю. Федьковича 60-х років ХІХ століття / В. Півторак // Науковий вісник Чернівецького університету. – Вип. 276–277. Слов'янська філологія. – Чернівці : Рута, 2006. – С. 58–65.
4. Півторак В. Поетична лексика віршованих творів Юрія Федьковича 60-х років ХІХ століття / В. Півторак // Науковий вісник Чернівецького університету. – Вип. 394–398. Слов'янська філологія. – Чернівці : Рута, 2008. – С. 132–138.

5. Півторак В. Поетика поетичних творів Ю. Федьковича останнього періоду творчості / В. Півторак // Славістичні записки. – № 3 (7). – Тернопіль : ТЕПО, 2008. – С. 36–42.

6. Півторак В. Стилїстика тропової системи Юрія Федьковича початкового періоду поетичної творчості / В. Півторак // Питання літературознавства : науковий збірник. – Вип. 76. – Чернівці : Рута, 2008. – С. 22–30.

7. Півторак В. Василь Сімович про творчість Юрія Федьковича / В. Півторак // Науковий вісник Чернівецького університету. – Вип. 312–313. Слов'янська філологія. – Чернівці : Рута, 2008. – С. 372–376.

Додаткові публікації:

8. Півторак В. Творчий пошук та епігонство у поетичній спадщині Ю. Федьковича 60-х рр. XIX ст. (при розгляді метрики) / В. Півторак // Питання літературознавства : науковий збірник. – Вип. 9 (66). – Чернівці : Рута, 2002. – С. 191–193.

9. Півторак В. „Поетична лексика” збірки „Поезії Іосифа Федьковича” / В. Півторак // Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції „Сучасні наукові дослідження – 2006”. – Том 40. Філологічні науки. – Дніпропетровськ : Наука і освіта, 2006. – С. 22–24.

АНОТАЦІЯ

Півторак В. В. Поетика віршованих творів Юрія Федьковича. – Рукопис.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук за спеціальністю 10.01.06 – теорія літератури. – Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка. – Тернопіль, 2009.

Дисертація присвячена аналізу україномовної поетичної спадщини Ю. Федьковича щодо елементів поетики (на рівнях тропіки, стилістичних фігур, фоніки та версифікації); у ній комплексно простежено динаміку змін у творчій манері поета.

Спираючись на модифікований варіант періодизації поетичної творчості Ю. Федьковича, запропонований І. Франком, окреслено чотири етапи творчості Ю. Федьковича: 1) Рання творчість (1859 – 1861 рр.); 2) Поетична творчість 1862 – 1872 рр.; 3) Поетичні твори періоду „диких дум” (1872 – 1876 рр.); 4) Останній період творчості (1876 – 1888 рр.). Ранні твори Ю. Федьковича на всіх проаналізованих нами рівнях свідчать про їх високу художню якість. Аналіз поезій 1862 – 1872 рр. переконливо засвідчив наступне: з одного боку, безперечним виявляється вплив Т. Шевченка (найбільш відчутний на лексичному рівні та на рівні віршування), а з іншого – наявний прогрес у художній творчості поета (використання великої кількості не апробованих раніше тропів, фігур, активне збагачення версифікаційного набору засобів, насамперед, щодо строфіки та римування). Вірші періоду „диких дум” демонструють відхід від Шевченкової поетичної традиції. Однак певні несприятливі життєві обставини письменника призводять до обмеження пошуків Ю. Федьковичем нових форм та суттєвого зменшення поетичного арсеналу митця. Розгляд віршів останнього періоду

творчості (1876 – 1888 рр.) засвідчив їх принципову відмінність від попередніх. Основними рисами віршів Ю. Федьковича відтепер стають повчальність та афористичність, натомість естетизм відходить на другий план, внаслідок чого кількість застосованих поетичних засобів суттєво зменшується.

Отримані результати дозволяють чіткіше окреслити постать Ю. Федьковича в загальноукраїнському літературному контексті XIX ст., а також доповнюють наше уявлення про поетикальні особливості української поезії цього періоду.

Ключові слова: поетика, троп, стилістична фігура, поетичний синтаксис, фоніка, звукопис, версифікація, метрика, ритміка, строфіка, римування, частотний коефіцієнт.

АННОТАЦІЯ

Пивторак В. В. Поетика стихотворных произведений Юрия Федьковича. – Рукопись.

Диссертация на соискание учёной степени кандидата филологических наук по специальности 10.01.06 – теория литературы. – Тернопольский национальный педагогический университет имени Владимира Гнатюка. – Тернополь, 2009.

Диссертация является первой в украинском литературоведении попыткой проанализировать всё украиноязычное поэтическое наследие Ю. Федьковича относительно элементов поэтики (на уровнях тропов, стилистических фигур, фоники и версификации), в ней комплексно рассмотрены изменения в творческой манере поэта в диахроническом аспекте.

Поэтическое наследие автора неоднократно являлось предметом идейно-тематического анализа, но обстоятельных исследований поэтики Ю. Федьковича почти нет. И хотя о его поэтическом творчестве написано несколько кандидатских диссертаций и десятки статей, эти труды не составляют целостной картины поэтики автора.

В диссертации произведен обзор исследований, посвящённых вопросам поэтики стихотворных произведений Ю. Федьковича, начиная с тех, где вскользь сказано о некоторых характеристиках поэзий буковинца, заканчивая основательными статьями, в которых элементы поэтики рассмотрены детально. Литературоведы исследовали версификацию поэта, его строфику, рифмовку, неоднократно речь шла о ритмике, где, кроме отзывов, касающихся народнопесенной основы ранних стихов поэта, отмечается и влияние Т. Шевченко. Заметим, что воздействие творческого наследия Кобзаря на стихи Ю. Федьковича учёными-литературоведами часто преувеличивалось.

В исследовании использована модифицированная периодизация поэтического творчества Ю. Федьковича, предложенная И. Франко, во многом субъективная, она всё же помогает проследить творческую эволюцию писателя. В нашем исследовании мы выделили такие периоды поэтического творчества Ю. Федьковича: 1) Раннее творчество (1859 – 1862 гг.); 2) Поэтическое

творчество 1862–1872 гг.; 3) Поэтические сочинения периода „диких дум” (1872–1876 гг.); 4) Последний период творчества (1876–1888 гг.). Ранние сочинения Ю. Федьковича на всех проанализированных уровнях свидетельствуют об их высоком художественном качестве. Анализ поэзий 1862–1872 гг. подтверждает следующее: с одной стороны, бесспорным является влияние Т. Шевченко (наиболее осязаемое на лексическом уровне и на уровне стихосложения), с другой – отмечается прогресс в художественном творчестве поэта (появляется большое количество не использованных ранее тропов, фигур, активное обогащение версификационного набора средств, в первую очередь, относительно строфики и рифмовки). Стихи периода „диких дум” чётко демонстрируют отход от поэтической традиции Шевченко. Но некоторые неблагоприятные жизненные обстоятельства писателя приводят его к ограничению поисков новых форм и существенному уменьшению поэтического арсенала. Рассмотрение стихов последнего периода творчества (1876–1888 гг.) подтверждает их принципиальное отличие от предыдущих. Теперь стихи становятся поучительными и афористичными, в то время как эстетизм отходит на второй план, вследствие чего количество использованных поэтических средств существенно уменьшается.

Полученные результаты дают возможность более чётко представить фигуру Ю. Федьковича-поэта в общеукраинском литературном контексте XIX в., а также дополняют наше представление о поэтичных особенностях украинской поэзии этого периода.

Ключевые слова: поэтика, троп, стилистическая фигура, поэтический синтаксис, фоника, звукопись, версификация, метрика, ритмика, строфика, рифмовка, частотный коэффициент.

SUMMARY

Pivtorak V.V. – Poetics of Yuri Fed’kovych’s Lyrics. – Manuscript.

Dissertation for the Scholarly Degree of Candidate of Philology. Speciality 10.01.06 – Theory of Literature. – Ternopil National Pedagogical University named after Volodymyr Hnatyuk. – Ternopil, 2009.

The thesis deals with the analysis of Yu. Fed’kovych’s Ukrainian-language poetry in terms of poetic style elements (on the levels of tropes, schemas, phonics and versification), examining comprehensively the dynamics of the poet’s creative development.

Employing modified variant of Fed’kovych’s creative development periodization, previously suggested by I. Franko, the study stages the poet’s creativity in four periods: 1) early works (1859-1861); 2) poetic period of 1862-1872; 3) poetry of the “wild thoughts” period (1872-1876); 4) late works (1876-1888).

On all the levels analyzed, Fed’kovych’s early works demonstrate their high artistic quality.

The study of the poetry of 1862-1872 brought out clearly that, on the one hand, Shevchenko’s influence is undeniable (most vivid on the levels of vocabulary and versification) and, on the other hand, the

poet's creativity demonstrates a remarkable progress (the ample use of yet non-proven tropes and figures, a prolific enrichment of the versification repertoire, in particular, stanza patterns and rhyming).

The poetry of the "wild thoughts" period demonstrates divergence from the poetic avenue opened by T. Shevchenko.

Yet, misfortunes constrain Fed'kovych's search for new forms and cause shortage in his poetic arsenal. The poetry of the last period (1876-1888) reveals its essential difference from what has been written earlier. Fed'kovych's lyrics shifts to aphoristic edifying, thus becoming disempowered aesthetically and depleted poetically.

The results obtained help to give Yuri Fed'kovych proper space in the 19th century all-Ukrainian literary context, thereby illuminating prosodic peculiarities of the Ukrainian poetry in Fed'kovych's day.

Key words: poetics, trope, figure of speech, poetic syntax, phonics, sound writing, versification, metrics, rhythmic, strophe system, rhyming scheme, frequency ratio.

Свідоцтво про державну реєстрацію ДК № 891 від 08.04.2002 р.

Підписано до друку 13.02.2009. Формат 60 x 84/16.

Папір офсетний. Друк офсетний. Ум. друк. арк. 0,9.

Обл.-вид. арк. 1,0. Зам. 075. Тираж 100.

Друкарня видавництва "Рута" Чернівецького національного університету
58012, Чернівці, вул. Коцюбинського, 2